

AYT

DERS ANALİZ SINAVI 09

COĞRAFYA

Adı :

Soyadı :

Numara :

Sınıf :

Doğru :

Yanlış :

Net :

BU SINAVDA YER ALAN KONULAR

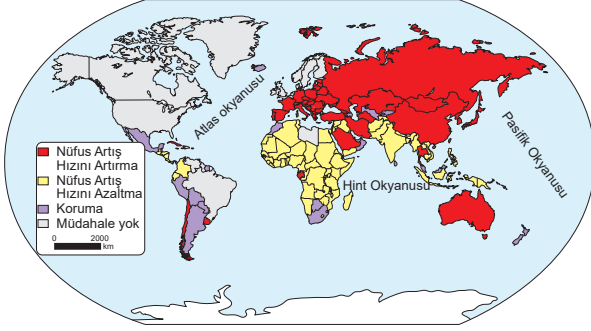
Beşerî Sistemler

- » Nüfus Politikaları
- » Yerleşmelerin Özellikleri
- » Ekonomik Faaliyetler ve Doğal Kaynaklar
- » Türkiye'de Ekonomi

AÇIKLAMALAR

- » Bu kitapçıkta sadece AYT Coğrafya'nın ilgili konuları bulunmaktadır.
- » Toplam soru sayısı 25'tir.
- » Bu sınav için önerilen süre 40 dakikadır.

1. Aşağıdaki haritada 2015 yılı itibarıyla dünyada uygulanan nüfus politikalarının dağılımı (UN DESA) gösterilmiştir.

Bu haritaya göre hangi ülkenin takip ettiği nüfus politikası diğerlerinden farklıdır?

- A) Avustralya B) Norveç C) İran
D) İspanya E) Bulgaristan

2. Bazı şehirlerin gelişip büyümesi üzerinde;

- ulaşım,
- ticaret,
- liman,
- turizm

fonksiyonlarının hepsi etkili olmaktadır.

Bu şehirlere örnek olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilir?

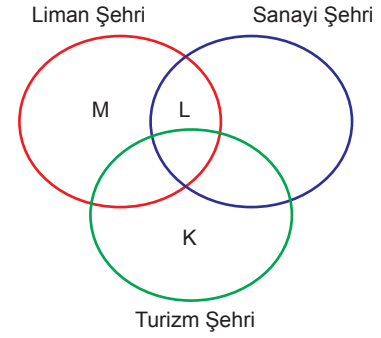
- A) Barcelona B) La Paz C) Bağdat
D) Moskova E) Tahran

3. Kırsal yerleşmeler dokularına göre toplu ve dağınık dokulu olarak gruplandırılır. Bu gruplandırmada belirleyici, yer şekilleri ve su kaynaklarıdır.

Buna göre aşağıda verilen bölgelerden hangisinde dağınık dokulu yerleşmelerin yaygın olması beklenir?

- A) Kastamonu ve çevresi
B) Gaziantep Platosu
C) Kırşehir ve çevresi
D) Ergene Havzası
E) Tuz Gölü ve çevresi

4. Aşağıdaki şekilde verilen şemada harflerle gösterilen şehirler fonksiyonel özelliklerine göre sınıflandırılmıştır.

Buna göre K, L ve M harfleriyle gösterilen bölgede yer alan şehirler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir

	K	L	M
A)	Samsun	Kayseri	İzmir
B)	Edirne	Çanakkale	Artvin
C)	Hatay	Antalya	Mersin
D)	Muğla	İzmit	Sinop
E)	Rize	Giresun	Adana

5. Şehirler çeşitli fonksiyonlarına göre sınıflandırılabilir. Bazı şehirler tek fonksiyonu ile öne çıkarken bazılarının da birden çok fonksiyonu gelişmiştir.

Aşağıda verilen şehirlerden hangisinin birden çok fonksiyonu daha gelişmiştir?

- A) Aydın B) Zonguldak C) Niğde
D) Van E) Bursa

6. Aşağıda bir Türk - İslam şehri ile ilgili bazı özellikler ve bu şehirde yer alan bazı tarihî mirasları gösteren görsel verilmiştir.

- Türklerin "ata yurdu" Özbekistan'ın en güzide şehirlerinden biridir.
- İpek Yolu'nun önemli bir kavşağında yer almasından dolayı tarih boyunca siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan önemli bir yerleşim yeri olmuştur.
- Timur Devleti'nin başkentliğini yapan şehir, Uluğ Bey Dönemi'nde bilim, sanat ve kültür alanlarında gelişmiştir.
- Zamanında şehrin büyümesine kapılanların türlü methiyeler düzduğu masalsı şehir, bugün hâlâ tarihi dokunun korunduğu dünyadaki nadide yerlerden biridir.

Bu Türk - İslam şehri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fergana B) Tebriz C) Semerkant
D) Konya E) Bursa

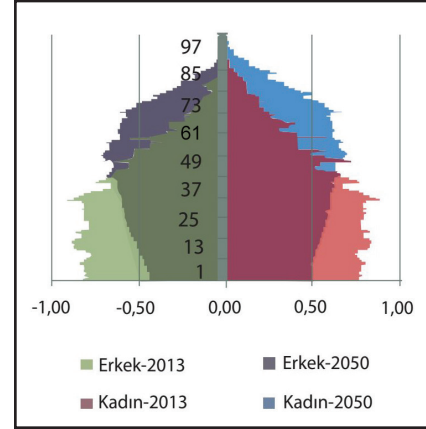
7. Ülkelerin ekonomilerinde doğal kaynakların önemli bir yeri vardır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinin karşısında verilen doğal kaynak bakımından zengin olduğu söylenemez?

- A) İsviçre – Doğal gaz
B) Endonezya – Orman
C) İzlanda – Sıcak su kaynakları
D) İran – Petrol
E) Hindistan – Taş kömürü

8. Nüfus piramitleri, nüfusun yaş ve cinsiyet yapısında meydana gelen değişimi gösteren grafikler olarak tanımlanmaktadır.

Aşağıda Türkiye'nin 2013 ve tahmini 2050 yılı nüfus piramitleri verilmiştir.

Bu piramitler karşılaştırıldığında Türkiye nüfusundeki yapısal değişim için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğurganlık azalmıştır.
B) Yaşlı nüfus artmıştır.
C) Yaşam süresi uzamıştır.
D) 0 - 14 yaş grubunda azalma olmuştur.
E) Ülke genelinde nüfusun dağılışı daha dengeli bir hâle gelmiştir.

9. Bir şehirde yapılan ekonomik faaliyet o şehrin etki alanları üzerinde belirleyicidir.

Aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin bir şehrin etki alanını daha çok genişleteceği söylenebilir?

- A) Maden çıkarma alanlarına yakın olması
B) Tarımsal işletmelerin yaygın olması
C) Sanayi ve ticaretin gelişmiş olması
D) Kış turizm potansiyelinin yüksek olması
E) Kültürel çeşitliliğin fazla olması

10. Aşağıdaki şemada şehirlerin etki alanları ile ilgili açıklamalar numaralarla gösterilmiştir.

I
Ulusal ve uluslararası ticaret, borsa, bankacılık, sigortacılık, ulaşım gibi ekonomik faaliyetlerin bulunduğu şehirlerdir. Ayrıca bu şehirlerde bilim, teknoloji ve sanatta uzmanlaşmış kurum ve kuruluşlar yer alır. Dolayısıyla bu tür şehirlerde ortaya çıkabilecek sosyal, ekonomik ve siyasi olaylar tüm dünyayı etkilemektedir.

II
Bazı ülkelerde yer alan büyük şehirler, küresel boyutta etkili olamamaktadırlar, dolayısıyla bu şehirlerde meydana gelen toplumsal, ekonomik ve siyasal olaylardan herhangi biri daha çok o ülkeyi ya da yakın çevresindeki ülkeleri etkilerler.

III
Geniş alanları etkileyebilecek işlevsel özelliklerin bulunmadığı ve sahip olunan nüfus miktarının az olduğu şehirlerdir. Dünyadaki şehirlerin önemli bir kısmı, böyle bir etkiye sahip olup daha çok tarım ve tarıma dayalı sanayi faaliyetleriyle ön plana çıkmaktadır.

Kentlerin etki alanları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamalar ile ait oldukları şehir eşleştirmesi doğru yapılmıştır?

	I	II	III
A)	Bükreş	Londra	Hartum
B)	Paris	Atina	Artvin
C)	Kütahya	Şam	Madrid
D)	Pekin	Selanik	Bakü
E)	Moskova	Polatlı	Kiev

11. 1980'li yıllardan itibaren değişen sosyal, siyasi ve ekonomik şartlar nüfus artışına yönelik soruna farklı bir bakış açısı getirmiştir. 1980-2005 döneminde nüfus artış hızının yükselmesi ya da düşmesinden ziyade nüfusun sağlık, eğitim, beslenme ve barınma imkânları ile bebek ölüm hızının azaltılması gibi konular üzerinde durulmuştur.

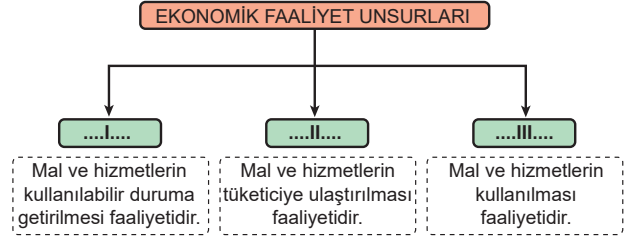
Bu bilgilere bakılarak Türkiye'nin bu dönemdeki nüfus politikası için,

- Nüfusun niteliğini iyileştirici yönde politika izlenmiştir.
- Nüfusun yenilenme hızının yüksek olması istenmiştir.
- Bağımlı nüfusu azaltıcı yönde politika izlenmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. Aşağıdaki kavram haritasında ekonomik faaliyet türleri gösterilmiştir.

Bu kavram haritasında numaralandırılarak boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Üretim	Dağıtım	Tüketim
B)	Üretim	Tüketim	Dağıtım
C)	Dağıtım	Tüketim	Üretim
D)	Dağıtım	Üretim	Tüketim
E)	Tüketim	Dağıtım	Üretim

13. Üretilen bir ürünün dünyanın her yerinde aynı oranda tüketilememesi insanların ekonomik durumuyla ve nüfus miktarı ile yakından ilgilidir.

Buna göre yukarıda numaralandırılmış alanların hangilerinde nüfus fazla olmasına karşın teknolojik ürünlere yönelik tüketimin sınırlı olması insanların alım gücünün az olmasıyla ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14.

Yukarıdaki Türkiye haritasında hangi doğal kaynak alanları işaretlenmiştir?

- A) Linyit B) Orman C) Akarsu
D) Jeotermal E) Doğal gaz

15. Üretim, belirli bir sermayeye bağlıdır. Aynı şekilde ulaşım yollarının yapımı ve ulaşım araçları için de sermaye gereklidir. Dolayısıyla dağıtım, sermayeye bağlı bir etkinliktir. Üretilenler, belirli bir ücret karşılığı tüketicilere sunulduğu için sonuçta tüketim de belirli bir sermaye gerektirmektedir. Bu nedenle gelir düzeyi arttıkça üretim, tüketim ve dağıtım artmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki dünya haritasında işaretlenen alanlardan hangilerinde üretim, dağıtım ve tüketim etkinliği daha azdır?

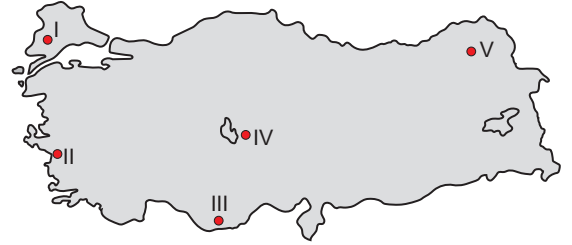
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

16. Cumhuriyet'in kuruluşundan bugüne toplumsal, siyasi ve iktisadi değişimlere bağlı olarak farklı ekonomik politikalar uygulanmıştır.

Türkiye ekonomisinin gelişimi ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) 1923-1929 dönemi ekonomi politikası, devlet desteğiyle özel sektöre geçişi önemseyen ve dışa açık bir görüntü sergileyen yapıdadır.
B) 1929 yılında dünyada yaşanan ekonomik bunalıma kadar sürdürülen devletçi ekonomi politikaları, bu tarihten sonra yerini liberal ekonomi politikalarına bırakmıştır.
C) 1950'li yıllar, Cumhuriyet tarihinin ikinci liberal dönemi olmuştur.
D) 1980'den sonraki dönemde serbest piyasa ekonomisi modeline geçilmiştir.
E) Türkiye bazı dönemlerde Uluslararası Para Fonu olan IMF'den borç almıştır.

17. Türkiye'de büyükbaş mera hayvancılığı, yazların serin ve yağışlı geçtiği yörelerde yapılır.

Buna göre, Türkiye'nin iklim özellikleri göz önüne alındığında haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde büyükbaş mera hayvancılığı daha yaygın olarak yapılmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18.

Dördüncü Sanayi Devrimine karşı her ülke, kendi gereksinimlerine uygun, alt yapısı ve planları doğrultusunda stratejiler ve politikalar üretiyor. Türkiye de bu süreçte Milli Teknoloji Hamlesi ile kendi yol haritasını hayata geçirmeye, bu sayede teknolojinin öncü ülkelerinden biri olma iradesini göstermeye çalışmaktadır. Bu yaklaşımla birlikte; Türkiye küresel rekabet gücünü artıracak, ekonomik ve teknolojik bağımsızlığı temin edecek ve kritik teknolojilerde atılım yapacak politikaları bir bütün olarak uygulayacaktır. Savunma sanayinde kaydedilen başarı, sanayinin diğer sektörlerine de rol model olacak niteliktedir. Dijitalleşen dünyada, pazar değil, yüksek teknoloji ve katma değer üreten öncü Türkiye için, 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi' belgesi hazırlanmıştır. Bu belge, Türkiye'nin "Milli Teknoloji Güçlü Sanayi" vizyonunu gerçekleştirmede yol haritası olacaktır.

Yukarıdaki metinde açıklanan Türkiye'nin sanayi vizyonuna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye Sanayi Stratejisi'nin genel amaçları arasında yer almaz?

- A) İhracatta sanayi ürünlerinden çok ham maddenin payını artırmak
- B) Gayri safi millî hasıla içinde sanayi ürünlerinin payını yükseltmek
- C) Toplam çalışan nüfus oranı içerisinde sanayi sektörünün payını artırmak
- D) Devletin sermayedeki payını azaltıp yatırımların büyük bir kısmının özel sektör tarafından gerçekleştirilmesini sağlamak
- E) Sanayileşmenin diğer sektörlerin gelişmesine olan katkısını daha da belirgin hâle getirerek toplumsal gelişmedeki itici güç etkisini artırmak

19. Türkiye'nin enerji ihtiyacındaki dışa bağımlılığını azaltmak için;

- I. petrol,
- II. doğal gaz,
- III. jeotermal,
- IV. su gücü

gibi enerji kaynaklarından hangilerinin elektrik üretimindeki payı artırılmalıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

20. Organik tarım, bitki nöbetleşmesi, yeşil gübre, kompost, "biyolojik zararlı kontrolü"nü içeren ve toprak üretkenliğini sağlamada mekanik işlemeye dayanan; sentetik gübre, pestisit, hormon, hayvan yem katkıları ve genetiği değiştirilmiş organizmaların kullanımını reddeden veya sınırlandıran tarım yöntemidir. Organik tarımda toprak ve su gibi doğal çevrenin tarım eliyle kirlenmesini engellemek, temiz malzeme ve teknikler kullanılarak üretilen tarım ürünleri ile insan, hayvan ve çevrenin sağlığı üzerinde olumlu katkı sağlamak amaçlanır.

Buna göre,

- I. Ülke genelinde yaygınlaşmasıyla birlikte tedavisi çok pahalı olan hastalıklara yakalanma oranları azalacak, dolaylı olarak ekonomi de bu durumdan olumlu etkilenecektir.
- II. Birim alandan en fazla ürün elde etme asıl hedeftir.
- III. Bu tarım yöntemi aslında toplum sağlığının korunmasına yönelik atılmış ciddi bir adımdır.
- IV. Üretim maliyetlerinin daha düşük olması ve dolayısıyla tüketiciye daha ucuza pazarlanmasını hedefler.
- V. Ürünün ekilmesinden tüketiciye ulaştırılmasına kadar yürütülen işlemlerin hiç birinde kimyasal madde veya tarım ilacı kullanılmamaktadır.

ifadelerinden hangileri organik tarım yönteminin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

21. Aşağıda ABD ile Türkiye'nin, dünya bor ticaretindeki üretim ve satış değerleri karşılaştırma tablosu gösterilmiştir.

	ÜRETİM				SATIŞ	
	MİKTAR (Bin ton)		ORAN		MİKTAR (milyon Dolar)	ORAN
	B203 (Bor)	Ham	B203 (Bor)	Ham		
ABD	555	1.070	%37	%25	557	%46
TÜRKİYE	465	1.400	%31	%33	240	%20

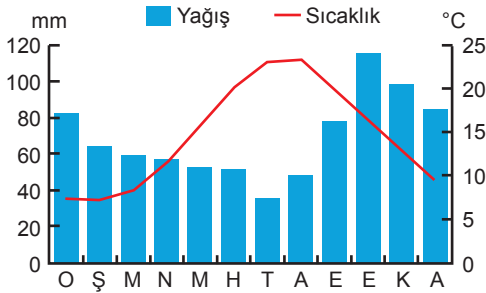
Bu tabloya göre,

- Türkiye ham bor üretiminde, ABD ise bor kimyasalları üretiminde birbirlerine üstünlük kurmuşlardır.
- Üretimi daha az olan ABD, Türkiye'ye göre iki katından daha fazla gelir elde etmektedir.
- Türkiye'de üretilen bor mineralleri en çok, üretimi de fazla olan ABD'ye ihraç edilmektedir.
- Her iki ülkede işlenmiş bor üretimi, ham üretimden fazladır.

yargılarından hangileri doğru olur?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

22. Aşağıda ülkemizde bir yere ait yıllık sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu yerde;

- buğday,
- çay,
- üzüm,
- mısır

verilen tarım ürünlerinden hangilerinin yetişmesi diğerlerine göre daha güçtür?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

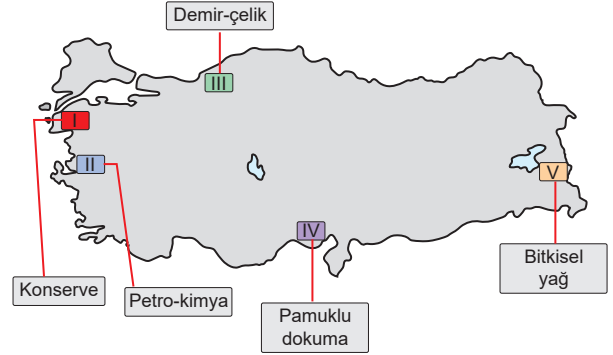
23. • Guleman - Elazığ
• Aladağ - Adana
• Dalaman - Muğla

Yukarıda Türkiye'de bir madenin çıkarıldığı bazı yerler verilmiştir.

Bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cıva B) Oltu taşı C) Kükürt
D) Krom E) Volfram

24. Haritada numaralandırılarak verilen yöreler ve bu yörelerde yaygın olan sanayi kolları eşleştirilerek gösterilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Tarım, iklimden bağımsız düşünülemez. Bazı durumlarda bir tarım ürünü yetişmesi beklenmeyecek alanlarda yetişebilir. Bu durum mikroklima iklim ile ilişkilendirilebilir.

Buna göre yukarıda verilen haritada işaretlenen alanların hangisinde zeytin tarımı yapılabilmesi, o yerin mikroklima alanı olmasına bağlanabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı : _____
Soyadı : _____

- Toplam soru sayısı 25'tir.
- Önerilen süre 40 dakikadır.
- **Tam Okul** uygulamasını **Google Play** ve **App Store**'dan indirebilirsiniz.
- Uygulama üzerinden optik formu okutarak sonuçları hızlı bir şekilde değerlendirebilirsiniz.

tam | okul

Adres: Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No: 4B High Life Office Etimesgut / ANKARA Tel: 444 0 407
Baskı Yeri: ERTEM BASIM Ltd.Sti./ANKARA Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6 Tel: (0312 640 16 23)
Faks: (0312) 640 16 24 Malıköy - Temelli - ANKARA

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.